

## **Kako mogu pomoći mome djetetu da stekne naviku čitanja? Zbirka ideja za roditelje**

Skraćena verzija zbirke ideja koju nam je na raspolaganje, sa zahvalnošću sa naše strane, stavio  
Schulinspektorat kantona Basel-Land

Stjecanje navike čitanja je dug proces kojeg Vi kao roditelji možete aktivno i djelotvorno podržati i ubrzati. Korektna sposobnost čitanja utječe direktno na rezultat djeteta u školi.

### **Šta učiniti u situaciji ako maternji jezik nije njemački jezik?**

I slučaju da sami dobro ne vladate njemačkim jezikom ili da uopšte ne govorite njemački jezik ste u stanju da podržite dijete. U ovom slučaju najvažnije je da podržite dijete u čitanju i pisanju na onom jeziku koji vam je najbliži, u normalnim okolnostima radi se o sopstvenom maternjem jeziku. Dijete koje u potpunosti vlada svojim maternjim jezikom je mnogo lakše u stanju da savlada prelaz na njemački jezik.

U nastavku naći ćete 7 savjeta na koji način možete najbolje podržati dijete.

### **Savjet br. 1: Razgovarajte sa djetetom**

Govor je osnova za čitanje. Sa slušanjem i sa govorom vodite dijete u pravcu vladanja jezikom. Govorom i pjevanjem posredujete praktično djetetu zvuk jezika. Na taj način olakšavate djetetu stjecanje sposobnosti čitanja. Naredni savjeti pokazuju vam način na koji najbolje mozete podržati dijete u govoru:

- Pričajte u obitelji o vašem životu i životu vaših roditelja, bake i djeda te ostale rodbine.
- Pričajte sa djetetom o stvarima koje radite odnosno o kojima razmišljate.
- Postavljajte djetetu pitanja.
- Ohrabrite dijete da vam ispriča o čemu razmišlja i kako se osjeća.
- Zahtjevajte od djeteta da vam ispriča o sopstvenim doživljajima koji su mu se desili u toku dana.
- Dajte djetetu dovoljno vremena kada priča. Dozvolite mu da samo nadje riječi kojima se može izraziti.
- Učite sa djetetom rimu i slogove. Pjevajte sa njim dječije pjesmice.

### **Savjet br. 2: Napravite od čitanja zadovoljstvo**

Čitanje pred cijelom obitelji može biti zadovoljstvo za cijelu obitelj. Naredni savjeti podržavaju dijete prilikom učenja čitanja:

- Čitajte omiljene priče vašeg djeteta i to tako često kako dijete to želi. Birajte knjige koje vašem djetetu čine zadovoljstvo.
- Čitajte priče koje imaju dijelove koji se ponavljaju. Ohrabrite dijete da pri tom čita sa vama.
- Prilikom čitanja pokazujte na riječi. Na taj način pomažete djetetu da uspostavi vezu između izgovorenih i odštampanih teksta.
- Primjenjujte različite tekstove: pripovjetke, pjesmice, članke iz novina i časopisa, stripove.
- U slučaju da dijete sljedeće jutro ne mora rano ustati odredite predhodno večer kao večer za čitanje. U tom slučaju odobrite vašem djetetu da ostane duže budno, odnosno da može čitati u krevetu.
- Ohrabrite rođake i poznanike da djetetu poklanjaju knjige.
- Posjećujte sa djetetom biblioteku.
- Pretplatite za dijete odgovarajući časopis.

### **Savjet br. 3: Čitajte svakodnevno**

Djeca obožavaju rituale. Čitanje je nešto o čemu se možete radovati zajedno sa djetetom. Uzmite se vrijeme i pokažite vašem djetetu da je čitanje važno i da predstavlja zadovoljstvo.

- Počnite što ranije sa čitanjem djetetu.
- Odredite tačno vrijeme u toku dana u kojem ćete se koncentrirati na zajedničko čitanje.
- Odredite i podesite jedno prijatno mjesto za čitanje.
- Izaberite različite knjige.
- Čitajte polagano, na taj način pomažete djetetu da si može predstaviti pročitane priče u slikama.
- Njeguajte naviku čitanja i dalje, to znači i kada vaše dijete zna čitati. Na taj način stječete i sami nove horizonte i radujete se čaroliji čitanja.

### **Savjet br. 4: Budite primjer djetetu**

Vi ste kao roditelj važan primjer za vaše dijete. Samo u slučaju da je dijete svjedok, da vi sami čitate, bilo iz zadovoljstva ili da bi se informisali, može razumijeti da je čitanje jedna jako važna djelatnost.

- Čitajte naglas recepte, tekstove na raznim pakovanjima, brošure, itd.
- Čitajte zajedno sa djetetom saobraćajne znakove, putokaze, imena firmi i restorana.
- Da bi pribavili neophodne informacije primjenjujte knjige sa receptima za jelo, telefonski imenik, atlas, riječnike.
- Čitajte djetetu razglednice, pisma i E-Mail koje ste dobili od prijatelja ili rodbine.

### **Savjet br. 5: Razgovarajte o knjigama**

Razgovor odnosno diskusija o knjigama je jednako važan kao i čitanje. Na taj način pomažete djetetu da uspostavi vezu sa svojim sopstvenim doživljajima. Na taj način dijete dobija dodatnu mogućnost da proširi svoj fond riječi i izraza.

- Razgovarajte sa djetetom o tome koje knjige najradije čita.
- Ispričajte o vašoj omiljenoj knjizi iz djetinjstva.
- Ohrabrite dijete prilikom čitanja pjesmice da odgonetne koja je sljedeća riječ koja se rimuje.
- Ohrabrite dijete da vam prilikom čitanja pripovjetki postavlja pitanja.
- Ohrabrite dijete da pri tome i kritikuje. Pitajte jeli saglasno sa mišljenjem pisca?
- Prekidajte čitanje sa vremena na vrijeme sa pitanjima o pročitanoj tekstu.
- Dajte djetetu dovoljno vremena da razmisli o pročitanoj pripovjetci. Nekoliko dana kasnije postavite pitanja o njoj.
- Razgovarajte sa djetetom nakon čitanja pripovjetki. Tako ćete ustanoviti da li je dijete razumjelo pročitani tekst.

### **Savjet br. 6: Slušajte dijete prilikom čitanja**

Slušanjem prilikom čitanja dijete dobija dodatnu mogućnost za vježbu odnosno za poboljšanje svoje sposobnosti čitanja. Vaše reakcije i vaša pažnja su pri tome jako važni.

- Pokažite djetetu da pročitana pripovjetka i vama predstavlja zadovoljstvo. Pokažite interes i postavljajte pitanja.
- Dajte djetetu dovoljno vremena da može pročitati komplikovane riječi slovo po slovo.
- Obratite pažnju da se dijete prilikom čitanja ne ometa.
- Obratite pažnju da dijete ne odabere tekstove koji su preteški
- Mijenjajte se prilikom čitanja sa djetetom i pokušajte nesto zajednički pročitati

### **Savjet br. 7: Pohvalite napore djeteta**

Učenje čitanja zahtjeva puno vremena, vježbe i podrške od strane nastavnika i roditelja.

- Pohvalite dijete kada čita
- Pomozite djetetu u odabiru pogodnih knjiga, npr. u biblioteci

### **Vi niste sami**

Vi niste sami prilikom razvijanja sposobnosti čitanja kod djeteta. Braća i sestre te drugi članovi obitelji mogu vam pri tome pomoći. Razgovarajte sa nastavnikom vašeg djeteta o tome na koji način možete najbolje pomoći djetetu. Vaš interes pomaže da dijete u školi ostvari bolje rezultate.